



USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE  
TRG SV. MARKA 4  
10 000 ZAGREB

**Podnositelj:**

**1. RAZVOJ ZEMLJIŠTA KUPINEC d.o.o., Zagreb, Branimirova 29, OIB: 81244444320**

**2. RAZVOJ ZEMLJIŠTA JUGOISTOČNA EUROPA 2 d.o.o., Zagreb, Branimirova 29, OIB: 34268554227**, oboje zastupani po punomoćnici Sanji Mihalić, odvjetnici u OD Mihalić & Pikija d.o.o.

**U prilogu:**

- punomoć za zastupanje

**USTAVNA TUŽBA**

na temelju članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj P-1941/2016 od 09. ožujka 2018. godine odlučeno je kako slijedi (dalje u tekstu: „prvostupanska presuda od 09.03.2018. godine“):

- I. Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela sklopljen dana 3. prosinca 2009. između tuženika Tomislava Radoša, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, OIB: 96118819751, kao prenositelja poslovnog udjela i tužitelja 2. Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, OIB: 34268554227 kao stjecatelja poslovnog udjela, koji je solemniziran dana 5. prosinca 2009. od strane javnog bilježnika Anice Hukelj iz Zagreba pod brojem OV-16795/09.
- II. Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela sklopljen dana 27. travnja 2010. između tuženika Tomislava Radoša, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, OIB: 96118819751, kao prenositelja poslovnog udjela i tužitelja 1. Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, OIB: 81244444320, kao stjecatelja poslovnog udjela, koji je solemniziran dana 27. travnja 2010. od strane javnog bilježnika Anice Hukelj iz Zagreba pod brojem OV-5591/10.
- III. Nalaže se tuženiku Tomislavu Radošu, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, OIB: 96118819751, platiti tužitelju 1. Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, OIB: 81244444320, iznos od 4.676.892,00 kuna sa zakonskim zateznim kamarama do 31. srpnja 2015. po stopi određenoj uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 1.

kolovoza 2015. godine do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, tekućima na iznos od 2.911.892,00 kuna od 30. travnja 2010. godine do isplate i na iznos od 1.765.000,00 kuna od 12. srpnja 2010. do isplate te se nalaže tuženiku Tomislavu Radošu, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, OIB: 96118819751, platiti tužitelju 2. Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, OIB: 34268554227, iznos od 10.600.000,00 kuna sa zakonskim zateznim kamatama prema navedenoj stopi tekućima na taj iznos od 24. prosinca 2009. do isplate, sve u roku od 8 dana.

- IV. Nalaže se tuženiku Tomislavu Radošu, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, OIB: 96118819751 naknaditi tužitelju 1. Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, OIB: 8124444320, trošak parničnog postupka u iznosu od 928.951,35 kuna sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 9. ožujka 2018. do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 8 dana, dok se odbija zahtjev tužitelja 1. za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 456.980,15 kuna.
- V. Nalaže se tuženiku Tomislavu Radošu, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, OIB: 96118819751 naknaditi tužitelju 2. Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, OIB: 34268554227, trošak parničnog postupka u iznosu od 1.472.291,00 kuna sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 9. ožujka 2018. do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 8 dana, dok se odbija zahtjev tužitelja 2. za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 744.146,50 kuna.

Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-2934/2018-4 od 29. listopada 2019. godine preinačena je prvostupanjska presuda od 09.03.2018. godine u točki I., II. i III. izreke, u dijelu točke IV. izreke kojim je tuženiku naloženo naknaditi prvotužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 928.951,35 kuna i dijelu točke V. izreke kojim je tuženiku naloženo naknaditi drugotužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 1.472.291,00 kuna i odlučeno je kako slijedi (dalje u tekstu: „drugostupanjska presuda od 29.10.2019. godine“):

- I. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim se utvrđuje da je ništetan i bez pravnog učinka Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela sklopljen dana 3. prosinca 2009. između tuženika Tomislava Radoša, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, kao prenositelja poslovnog udjela i drugotužitelja Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, kao stjecatelja poslovnog udjela, koji je solemniziran dana 5. prosinca 2009. od strane javnog bilježnika Anice Hukelj iz Zagreba pod brojem OV-16795/09.
- II. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim se utvrđuje da je ništetan i bez pravnog učinka Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela sklopljen dana 27. travnja 2010. između tuženika Tomislava Radoša, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, kao prenositelja poslovnog udjela i prvotužitelja Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, kao stjecatelja poslovnog udjela, koji je solemniziran dana 27. travnja 2010. od strane javnog bilježnika Anice Hukelj iz Zagreba pod brojem OV-5591/10.
- III. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim se nalaže tuženiku Tomislavu Radošu, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, platiti prvotužitelju Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, iznos od 4.676.892,00 kuna sa zakonskim zateznim kamarama do 31. srpnja

2015. po stopi određenoj uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. godine do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, tekućima na iznos od 2.911.892,00 kuna od 30. travnja 2010. godine do isplate i na iznos od 1.765.000,00 kuna od 12. srpnja 2010. do isplate i kojim se nalaže tuženiku Tomislavu Radošu, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 2/d, platiti drugotužitelju Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, iznos od 10.600.000,00 kuna sa zakonskim zateznim kamatama prema navedenoj stopi tekućima na taj iznos od 24. prosinca 2009. do isplate, sve u roku od 8 dana.

- IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev prvotužitelja Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 928.951,35 kuna sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 9. ožujka 2018. do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 8 dana.
- V. Odbija se kao neosnovan zahtjev drugotužitelja Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52 za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 1.472.291,00 kuna sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 9. ožujka 2018. do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 8 dana.
- VI. Nalaže se prvotužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 573.014,48 kuna.
- VII. Nalaže se drugotužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 1.249.330,64 kuna.
- VIII. Odbija se kao neosnovan tuženikov zahtjev za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 383.672,77 kuna.

Podnositelji ustavne tužbe su zaprimili navedenu drugostupanjsku presudu od 29.10.2019. godine putem punomoćnice **dana 20. prosinca 2019. godine**, pa stoga sukladno članku 64. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske u propisanom roku podnose ovu ustavnu tužbu uz istovremeno podnošenje prijedloga za dopuštenje revizije sukladno članku 387. Zakona o parničnom postupku.

#### **Dokaz:**

- presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj P-1941/2016 od 09. ožujka 2018. godine
- presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-2934/2018-4 od 29. listopada 2019. godine



2. Drugostupanjskom presudom od 29.10.2019. godine opisanom u točki 1. ove ustavne tužbe povrijeđena su sljedeća Ustavom Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj: 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14; dalje: Ustav) zajamčena prava podnositelja ustavne tužbe:

- ustavno pravo iz članka 14. stavka 2. Ustava koji glasi: "Svi su pred zakonom jednaki",
- ustavno pravo iz članka 29. stavak. 1. Ustava koji glasi: "Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama",
- ustavno pravo iz članka 49. Ustava koji glasi: „Poduzetnička i tržišna sloboda temelj su gospodarskog ustroja Republike Hrvatske. Država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu.“

3. Prije obrazlaganja činjenica koje ukazuju na povredu prije navedenih ustavnih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske na štetu podnositelja ustavne tužbe, podnositelji ustavne tužbe iznose činjenice koje su bitne za parnični postupak u kojem su donesene sudske odluke opisane u točki 1. ove ustavne tužbe.

- Tužitelji su dana 02.06.2011. godine podnijeli tužbu u ovoj pravnoj stvari radi utvrđenja da su ništavi i bez pravnog učinka Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela od 03.12.2009. godine i Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela od 27.04.2010. godine te povrata prvotužitelju iznosa od 4.676.892,00 kuna i drugotužitelju iznosa 10.600.000,00 kuna sa pripadajućim kamatama, koji iznosi su uplaćeni tuženiku temeljem predmetnih Predugovora. Predmetnu tužbu tužitelji temelje na činjenici da je kao uvjet valjanosti predmetnih Predugovora trebala biti donijeta odluka skupštine društva s većinom od tri četvrtine danih glasova, sve imajući u vidu da se u konkretnom slučaju radilo o sklapanju ugovora kojim društvo trajno treba steći stvari ili prava za neki svoj pogon za koje se plaća protuvrijednost koja je viša od vrijednosti petine temeljnog kapitala društva (članak 441. stavak 1. točka 10. Zakona o trgovačkim društvima), a takva suglasnost skupštine je izostala. Štoviše, skupština je donijela izričitu odluku da se predmetni pravni poslovi ne poduzimaju.

Sklapanju predmetnih Predugovora prethodilo je sklapanje Ugovora od 09.04.2009. godine, koji Ugovor je sklopljen između tuženika kao potencijalnog prenositelja, društva Strateški plan d.o.o. zastupanog po tuženiku, društva Verdispar International d.o.o. kao posrednika zastupanog po direktoru Eriku Mohoroviću i društva EMERGING EUROPE LAND DEVELOPMENT AS (dalje u tekstu: „EELD AS“) kao potencijalnog stjecatelja zastupanog po specijalnom punomoćniku Eriku Mohoroviću. Predmetnim Ugovorom ugovoreno je ekskluzivno razdoblje u trajanju od osam tjedana u kojem postoji zabrana pregovora na strani potencijalnog prenositelja i društva Strateški plan d.o.o. s drugim strankama radi realizacije „Projekta Županja“, time da postoji mogućnost

produžetka ekskluzivnog razdoblja za daljnja četiri tjedna na zahtjev bilo koje strane. Kao predmet interesa naznačuje se zemljište u vlasništvu društva Strateški plan d.o.o. u površini od 485.000 m<sup>2</sup>. U vremenu trajanja ekskluzivnog razdoblja potencijalni stjecatelj ima pravo temeljem provedenog due diligence donijeti odluku o stjecanju 100% udjela u društvu Strateški plan d.o.o. dok će se naknada za prijenos i stjecanje 100% udjela u društvu odrediti na način da se površina zemljišta koje društvo Strateški plan d.o.o. ima u knjižnom vlasništvu u poslovno-gospodarskoj zoni pokraj Županje pomnoži sa 8,7 eura. Prema članku 7.1. Ugovor se raskida protekom roka od 8 tjedana od dana potpisa ugovora, dok su izmjene i dopune ugovora valjane samo ako su pisanom obliku i potpisane od svih ugovornih strana. Navedeni ugovor prestao je važiti protekom roka od 8 tjedana odnosno dana 04.06.2009. godine, a iz njega je vidljivo da je predmet interesa zapravo nekretnina a ne samo društvo ili poslovni udjeli.

Nevezano na ranije opisani raskinuti Ugovor od 09.04.2009. godine, dana 03.12.2009. godine sklopljen je Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela između tuženika kao prenositelja poslovnog udjela i drugotužitelja Razvoj zemljište Jugoistočna Europa 2 d.o.o. kao stjecatelja poslovnog udjela. Predmetnim Predugovorom ugovoreno je kako slijedi:

- prenositelj izjavljuje da je imatelj poslovnog udjela u društvu Strateški plan d.o.o. nominalne vrijednosti 40.000,00 kuna koji čini 100% temeljnog kapitala društva;
- prenositelj se obvezuje na podjelu društva u smislu članka 550.a – 550.p ZTD-a najkasnije do 31.12.2010. godine te jamči da će u trenutku sklapanja Ugovora o prijenosu i stjecanju 100% poslovnog udjela u novoosnovanom društvu, isto biti vlasnik nekretnina čk. br. 2006/1 upisane u zk. ul. 4205 k.o. Županja površine 306706 m<sup>2</sup>, čk. br. 2008 upisane u zk. ul. 5108 k.o. Županja površine 75350 m<sup>2</sup>, čk. br. 2010 upisane u zk. ul. 5050 k.o. Županja površine 203307 m<sup>2</sup>;
- prenositelj se obvezuje da će najkasnije do 30.06.2010. godine sklopiti Ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela u novoosnovanom društvu, a stjecatelj će steći navedene poslovne udjele;
- stjecatelj se obvezuje da će najkasnije do 30.06.2010. godine sklopiti Ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela temeljem kojeg će steći 100% udjela u novoosnovanom društvu samo pod uvjetom da do tada budu kumulativno ispunjeni uvjeti navedeni u članku 5. Predugovora;
- Predugovor se automatski raskida ukoliko svi ranije navedeni uvjeti ne budu kumulativno ispunjeni i tada je prenositelj dužan vratiti stjecatelju primljene iznose sa kamatom od dana primitka do povrata;
- naknada za prijenos i stjecanje 100% poslovnog udjela biti će određena na način da će ista predstavljati umnožak iznosa od 8,62 EUR i broja kvadrata

koji će predstavljati ukupnu kvadraturu nekretnina iz članka 4. stavka 2. Predugovora;

- na ime kapate i prvog obroka člankom 8. stavkom 1. Predugovora ugovorena je isplata iznosa od 11.485.750,00 kuna najkasnije do 30.05.2010. godine.

Dana 27.04.2019. godine između stranaka je sklopljen Sporazumni raskid Predugovora o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela, kojim Sporazumom stranke sporazumno raskidaju Predugovor od 03.12.2009. godine.

Dana 27.04.2010. godine sklopljen je Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela između tuženika kao prenositelja poslovnog udjela i prvotuzitelja Razvoj zemljište Kupinec d.o.o. kao stjecatelja poslovnog udjela. Predmetnim Predugovorom ugovoreno je kako slijedi:

- prenositelj izjavljuje da je imatelj poslovnog udjela u društvu Strateški plan d.o.o. nominalne vrijednosti 40.000,00 kuna koji čini 100% temeljnog kapitala društva;
- prenositelj se obvezuje na podjelu društva u smislu članka 550.a – 550.p ZTD-a najkasnije do 31.12.2010. godine te jamči da će u trenutku sklapanja Ugovora o prijenosu i stjecanju 100% poslovnog udjela u novoosnovanom društvu, isto biti vlasnik nekretnina čk. br. 2008 upisane u zk. ul. 5108 k.o. Županja površine 75350 m<sup>2</sup>, čk. br. 2010 upisane u zk. ul. 5050 k.o. Županja površine 203307 m<sup>2</sup> kao i nekretnine koja će nastati parcelacijom čk. br. 2006/1 upisane u zk. ul. 4205 k.o. Županja površine 306706 m<sup>2</sup>, a koja će nakon parcelacije biti ukupne površine 206343 m<sup>2</sup>;
- prenositelj se obvezuje da će najkasnije do 31.03.2011. godine sklopiti Ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela u novoosnovanom društvu, a stjecatelj će steći navedene poslovne udjele;
- stjecatelj se obvezuje da će najkasnije do 31.03.2011. godine sklopiti Ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela temeljem kojeg će steći 100% udjela u novoosnovanom društvu samo pod uvjetom da do tada budu kumulativno ispunjeni uvjeti navedeni u članku 5. Predugovora;
- Predugovor se automatski raskida ukoliko svi navedeni uvjeti ne budu ispunjeni do 31.03.2011. godine i tada je prenositelj dužan vratiti stjecatelju primljene iznose sa kamatom od dana primitka do povrata;
- naknada za prijenos i stjecanje 100% poslovnog udjela u novoosnovanom društvu ugovorena je u iznosu od 30.555.000,00 kuna te se ista umanjuje za eventualne obveze novoosnovanog društva i u njihovoj visini;
- na ime kapate i prvog obroka člankom 8. stavkom 1. Predugovora ugovorena je isplata iznosa od 2.911.892,00 kuna u roku od tri radna dana od dana sklapanja Predugovora.



Dakle, radi se o dva pravna posla s dva različita pravna subjekta na strani stjecatelja i istog subjekta na strani prenositelja te identičnom predmetu stjecanja.

Tuženiku su izvršene uplate u ukupnom iznosu od 15.276.892,00 kuna i to:

- dana 24.12.2009. godine u iznosu od 10.600.000,00 kuna u ime drugotužitelja Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o. iz kredita drugotužitelja Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o. ishođenog kod Credo banke d.d.,
- dana 30.04.2010. godine u iznosu od 2.911.892,00 kuna u ime prvotužitelja Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. iz sredstava prvotužitelja Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. na žiro računu otvorenom kod Credo banke d.d.,
- dana 12.07.2010. godine u iznosu od 1.765.000,00 kuna u ime prvotužitelja Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. iz sredstava prvotužitelja Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. na žiro računu otvorenom kod Raiffeisenbank Austria d.d.

Temeljni kapital drugotužitelja Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o. iznosi 71.200,00 kuna, što znači da jedna petina temeljnog kapitala drugotužitelja iznosi 14.240,00 kuna.

Temeljni kapital prvotužitelja Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. iznosio je od osnivanja društva 24.01.2008. godine 20.000,00 kuna, od 06.05.2008. godine povećan je na iznos od 5.520.000,00 kuna a od 15.02.2010. godine povećan je na iznos od 24.548.500,00 kuna. Iz navedenog proizlazi da jedna petina temeljnog kapitala prvotužitelja iznosi za razdoblje od 24.01.2008. godine do 06.05.2008. godine ukupno 4.000,00 kuna, za razdoblje od 06.05.2008. godine do 15.02.2010. godine ukupno 1.104.000,00 kuna te za razdoblje od 15.02.2010. godine pa nadalje 4.909.700,00 kuna.

- Podneskom od 12.07.2012. godine tužitelji su istaknuli eventualno kumulirani tužbeni zahtjev kojim pod točkom I. tužbenog zahtjeva predlažu da sud donese presudu kojom se poništava Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela od 27.04.2010. godine, točkom II. tužbenog zahtjeva tužitelji predlažu da sud naloži tuženiku da plati prvotužitelju Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. iznos od 4.676.892,00 kuna sa pripadajućim kamatama te drugotužitelj Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o. iznos od 10.600.000,00 kuna sa pripadajućim kamatama, dok točkom III. tužbenog zahtjeva tužitelji predlažu da sud naloži tuženiku naknaditi tužiteljima troškove parničnog postupka s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.
- Prvostupanjskom presudom od 09.03.2018. godine prvostupanjski sud usvaja tužbeni zahtjev tužitelja te u točki I. izreke utvrđuje da je ništetan i bez pravnog učinka Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela od 03.12.2009. godine, u točki II. izreke utvrđuje da je ništetan i bez pravnog učinka Predugovor o

prijenosu i stjecanju poslovnih udjela od 27.04.2010. godine, u točki III. izreke nalaže tuženiku platiti prvotužitelju Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. iznos od 4.676.892,00 kuna s pripadajućim kamatama te drugotužitelju Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o. iznos od 10.600.000,00 kuna s pripadajućim kamatama, u točki IV. izreke nalaže tuženiku naknaditi prvotužitelju Razvoj zemljišta Kupinec d.o.o. trošak parničnog postupka u iznosu od 928.951,35 kuna s pripadajućim kamatama te u točki V. izreke nalaže tuženiku naknaditi drugotužitelju Razvoj zemljišta Jugoistočna Europa 2 d.o.o. trošak parničnog postupka u iznosu od 1.472.291,00 kuna s pripadajućim kamatama. **U obrazloženju prvostupanske presude od 09.03.2018. godine prvostupanjski sud je zauzeo sljedeća stajališta:**

- da je odredbom članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a jasno propisano da je odluka skupštine društva da se sklopi takav ugovor uvjet za valjanost takvog ugovora, da je takva odredba **prisilne naravi** te da je njome jasno određena i sankcija za nepostojanje odluke skupštine o tome tj. jasno je propisano da je odluka tj. **suglasnost uvjet za valjanost takve odluke** – prema tome, bez te odluke tj. suglasnosti skupštine za sklapanje ugovora takve vrste, ugovor koji je potpisan od strane zakonskog zastupnika a bez suglasnosti tj. odluke skupštine, ne može postati valjan iz čega jasno proizlazi da je bez odluke tj. skupštine društva riječ o ništetnom pravnom poslu koji ne proizvodi pravne učinke;
- prvostupanjski sud smatra da je u cijelosti neosnovano stajalište tuženika da je postojala suglasnost skupštine prvotužitelja, koju predstavlja društvo EELD AS, za sklapanje Predugovora od 27.04.2010. godine time što je društvo EELD AS sklopilo Ugovor o ekskluzivitetu od 09.04.2009. godine jer tim Ugovorom od 09.04.2009. godine EELD AS nije s tuženikom i društvom Strateški plan d.o.o. ugovorio niti kupnju Projekta Županja niti kupnju nekretnina u vlasništvu društva Strateški plan d.o.o. već je tim Ugovorom EELD AS isključivo ugovorio ekskluzivno razdoblje u trajanju od osam tjedana u kojem postoji zabrana na strani Tomislava Radoša i društva Strateški plan d.o.o. da u predmetnom razdoblju pregovaraju sa drugim strankama radi realizacije Projekta Županja, a u istom razdoblju će društvo EELD AS provesti financijski, pravni i tehnički due diligence i potom ako prema rezultatima provedenog due diligence odluči steći poslovni udio u društvu Strateški plan d.o.o., Tomislav Radoš se kao potencijalni prenositelj obvezuje s društvom EELD AS kao potencijalnim stjecateljem sklopiti predugovor/ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela u tom društvu;
- da je neprijeporno da je na sastancima uprave EELD-a Erik Mohorović prezentirao projekt Županja te da je uprava EELD-a pokazivala zainteresiranost za projekt Županja, davala naputke Eriku Mohoroviću o radnjama koje treba poduzimati u cilju realizacije projekta Županja ali



neprijeporno iz iskaza svjedoka Edina Alašića, Ole E. Tokvama i Sveina Gustava Hovlanda kao i pisanih zapisnika sa sastanka uprave EELD-a proizlazi da uprava EELD-a nije dala suglasnost Eriku Mohoroviću za konačnu kupnju projekta Županja;

- da je uprava EELD-a saznala za postojanje sporazuma/predugovora koji bi tužitelje obvezivao prema tuženiku Tomislavu Radošu tek nakon sastanka održanog u prosincu 2010. godine u Zagrebu, a što sud utvrđuje na temelju iskaza svjedoka Igora Svilara, Evan Lonnheim te Roberta Hagenaa;
  - da su Predugovor o stjecanju i prijenosu poslovnih udjela od 03.12.2009. godine i Predugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela od 27.04.2010. godine ništetni i bez pravnog učinka jer je sud analizom svih dokaza utvrdio da nije postojala suglasnost skupštine društva drugotužitelja za Predugovor od 03.12.2009. godine te da nije postojala suglasnost skupštine društva prvotužitelja za Predugovor od 27.04.2010. godine, a stajalište prvostupanskog suda je da je sukladno odredbi članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a suglasnost skupštine uvjet za valjanost navedenih Predugovora i bez postojanja takve suglasnosti skupštine društva navedeni Predugovori predstavljaju ništetne pravne poslove koji ne proizvode pravne učinke.
- Drugostupanskom presudom od 29.10.2019. godine preinačena je prvostupanska presuda od 09.03.2018. godine na način da se odbija kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja te je naloženo prvotužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 573.014,48 kuna te drugotužitelju da naknadi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 1.249.330,64 kuna odnosno ukupne troškove postupka. U obrazloženju drugostupanske presude od 29.10.2019. godine drugostupanski sud navodi kako slijedi:
- da iz odredbe članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a proizlazi da je odluka skupštine pretpostavka valjanosti ugovora ako društvo stječe stvari ili prava za neki svoj pogon;
  - da je pogon dio poduzeća (tako ZTD u čl. 480.), a poduzeće je sredstvo za djelovanje trgovačkog društva, samostalna gospodarska proizvodna cjelina preko koje trgovačko društvo obavlja svoju djelatnost (tako VSRH u presudi poslovni broj Revr-851/13 od 15. travnja 2015. godine);
  - da tužitelji u predmetnom postupku nisu isticali činjenicu niti su predlagali dokaz o tome da su temeljem predmetnih Predugovora **trebali steći prava ili stvari za neki svoj pogon**, a to ne proizlazi niti iz sadržaja samih ugovornih odredaba;
  - da su temeljem sklopljenih Predugovora tužitelji stekli pravo, pod pretpostavkom ispunjenja ugovorenih uvjeta, sklopiti Ugovor o prijenosu poslovnih udjela na temelju kojeg bi stekli članska prava u društvu koje bi nastalo podjelom društva Strateški plan d.o.o. pa slijedom navedenog ne postoji razlog ništetnosti propisan odredbom članka 441. stavak 1. točka 10.

ZTD-a, a da tužitelji nisu tijekom postupka isticali drugi razlog ništetnosti Predugovora dok su društva prilikom zaključenja pravnih poslova bila zastupana po ovlaštenim osobama, prokuristu/direktoru, a sam pravni posao je bio sklopljen u propisanoj formi u smislu odredbe članka 412. stavka 3. ZTD-a;

- da je Erik Mohorović kao prokurist drugotužitelja bio ovlašten potpisati Predugovor od 03.12.2009. godine jer sklapanje Predugovora od 03.12.2009. godine ne ulazi u pravne radnje na koje se odnosi ograničenje propisano odredbom članka 47. ZTD-a;
- da je Erik Mohorović kao direktor prvotužitelja bio ovlašten potpisati Predugovor od 27.04.2010. godine, slijedom odredbe članka 426. stavka 1. i članka 427. ZTD-a.

U odluci broj: U-III-374/2008 od 27. listopada 2010. godine Ustavni sud Republike Hrvatske navodi da ustavno pravo na pravično suđenje jamči zaštitu od arbitrarnosti u odlučivanju sudova i drugih državnih tijela. Arbitrarnim se može ocijeniti pojedinačni akt pri čijem je donošenju njegov donositelj **bez razboritih ili bez ikakvih razloga odstupio od ustaljene prakse**, nije uzeo u obzir očigledno mjerodavan propis ili je mjerodavni propis pogrešno protumačio i primijenio, na način i u mjeri koja konkretni pojedinačni akt čini pravno neprihvatljivim. **Drugostupanjski sud odstupa od stajališta zauzetog u prvostupanjskoj odluci osobito od definicije pogona navedene u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske (presuda poslovni broj Revr-851/13 od 15.04.2015. godine) bez da takvo odstupanje obrazloži i to u uvjetima kada stranka u postupku nije u mogućnosti podnijeti redovni pravni lijek protiv takve odluke slijedom čega joj je onemogućen pristup sudu. Navedeno čini takvu drugostupanjsku odluku samovoljnom i arbitrarnom te je strankama onemogućen pristup sudu i podnošenje pravnih lijekova, a koji razlozi jasno ukazuju na povredu ustavnog prava na jednakost pred zakonom i povredu ustavnog prava na pravično suđenje na štetu podnositelja ustavne tužbe.**

**Dakle, drugostupanjska odluka ne sadrži ozbiljne, relevantne i dostatne razloge za odluku o meritumu spora odnosno iz obrazloženja drugostupanjske odluke nije vidljivo:**

- je li zauzeto pravno shvaćanje drugostupanjskog suda kako glede spornih Predugovora ne postoji razlog ništetnosti propisan odredbom čl.441.st.1.toč.10. ZTD-a, posljedica pogrešnog tumačenja pojma poduzeća, odnosno pogona kao njegovog dijela, koji pojam sud shvaća isključivo u organizacijskom smislu, a ne kao određenu gospodarsku djelatnost koju obavlja trgovačko društvo te koja predstavlja cjeloviti poslovni pothvat društva usmjeren na ostvarenje dobiti, kako ga definira Vrhovni sud RH u odluci Revr-851/13 od 15. travnja 2015. godine,

- treba li se odredba čl. 441.st.1.toč.10. ZTD-a primijeniti in concreto imamo li na umu rečenom odredbom izraženu intenciju zakonodavca za održajem temeljenog kapitala društva s ograničenom odgovornošću, posebice u prve dvije godine postojanja tog oblika društva kapitala ako se pobijanim pravnim poslovima preko razumne mjere opteretilo društvo/društva prekomjernom novčanom obvezom za čije ispunjenje je nedostatan raspoloživi kapital društva i iziskuje povećanje istoga odnosno opterećenje imovine društva čime se ugrožava poduzetnička inicijativa i realizacija gospodarske svrhe koja se osnovanim društvom/društvima željela postići,
- je li suglasnost skupštine, u smislu odredbe čl. 441.st.1.toč.10. ZTD-a bila uvjet valjanosti zaključenih Predugovora kako to tvrde tužitelji i što prihvata prvostupanjski sud ili je zakonom potrebna razina volje tužitelja zadovoljena zaključenjem Predugovora po prokuristi/direktoru tužitelja, kako to drži drugostupanjski sud, iako se rečenim pravnim poslovima nije steklo samo pravo pod utvrđenim uvjetima zaključiti glavni ugovor kako se ističe u drugostupanjskoj odluci već su se za tužitelje ostvarili uvjeti trajnog stjecanja stvari i prava u vrijednosti koja premašuje vrijednost temeljnog kapitala tužitelja,
- može li uprava trgovačkog društva, koja vodi poslove toga društva, u smislu odredbe čl. 441.st.1.toč.10. ZTD-a, valjano iskazati volju za zaključenje pravnih poslova kojima društvo treba trajno steći stvari i/ili prava za neki segment poslovanja u protuvrijednosti većoj od 1/5 temeljenog kapitala koji po svojoj pravnoj prirodi predstavljaju pravne poslove upravljanja društvom i utječu na njegovu opstojnost ili je za zakonom priznatu razinu volje a time i za valjanost zaključenih pravnih poslova neophodna i suglasnost skupštine,
- je li drugostupanjski sud bio dužan primjenom odgovarajućih odredbi ZOO-a analizirati predmetne Predugovore kao ugovore obveznog prava i njihov gospodarski značaj odnosno podobnost za trajno stjecanje stvari/prava za neki segment djelatnosti trgovačkog društva prosuđivati u smislu odredbe čl. 441.st.1.toč.10. ZTD-a ili je za pravilnu primjenu materijalnog prava in concreto bilo dostatno predmetne pravne poslove analizirati isključivo formalno, u smislu odredbe čl. 426.st.1. ZOO-a, kao ugovore trgovačkog prava, kako je to učinjeno u pobijanoj odluci,
- je li tužiteljima za sklapanje Predugovora o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela, kao pravnom poslu za koji zakonodavac, temeljem odredbe čl. 412.st.3. ZTD-a traži paritet forme kao i za Ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnih udjela bila potrebna suglasnost skupštine, kao pretpostavka valjanosti zaključenog pravnog posla, ako su se tim pravnim poslom ostvarile pretpostavke trajnog stjecanja imovine pod uvjetima iz čl. 441.st.1.toč.10 ZTD-a,
- ako je u smislu odredbe čl. 441.st.1.toč.10. ZTD-a, suglasnost skupštine pretpostavka valjanosti svih ugovora kojima društvo treba trajno steći stvari



ili prava za koje plaća protuvrijednost koja premašuje 1/5 temeljnog kapitala društva za neki segment predmeta poslovanja, je li materijalnopravno prihvatljivo rečenu normu tumačiti gramatički restriktivno te od njezine primjene izuzeti pravne poslove označene predugovorima, bez obzira na njihov sadržaj.

4. Donošenjem drugostupanjske presude od 29.10.2019. godine povrijeđena su mnogobrojna ustavna prava na štetu podnositelja ustavne tužbe, a naročito:

**1. Ustavno pravo na jednakost pred zakonom iz članka 14. Ustava Republike Hrvatske**

Predmet spora u kojem je donesena sporna drugostupanjska presuda od 29.10.2019. godine je utvrđenje da su ništavi i bez pravnog učinka Predugovor od 03.12.2009. godine i Predugovor od 27.04.2010. godine iz razloga što nije postojala suglasnost skupštine društva drugotužitelja za Predugovor od 03.12.2009. godine te da nije postojala suglasnost skupštine društva prvotužitelja za Predugovor od 27.04.2010. godine, a koja suglasnost skupštine je uvjet za valjanost navedenih Predugovora sukladno odredbi članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a. Naime, odredbom članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a propisano je kako slijedi:

*(1) Skupština odlučuje o pitanjima određenim društvenim ugovorom, a osobito o:*

*10. sklapanju ugovora kojima društvo treba trajno steći stvari ili prava za neki svoj pogon za koje se plaća protuvrijednost koja je viša od vrijednosti petine temeljnog kapitala društva kao i o izmjeni takvih ugovora na teret društva, što je uvjet za njihovu valjanost, osim kada je riječ o stjecanju u ovršnom postupku, s time da se odluka o tome mora donijeti s većinom od tri četvrtine danih glasova.*

Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj praksi nije razradio spornu odredbu članka 441. st. 1. toč. 10. ZTD-a, pa se stoga drugostupanjski sud u obrazloženju drugostupanjske presude od 29.10.2019. godine poziva na odluku donesenu u sporu radi utvrđenja nedopuštenosti otkaza ugovora o radu (presuda poslovni broj Revr-851/13 od 15.04.2015. godine). Naime, drugostupanjski sud u obrazloženju drugostupanjske presude od 29.10.2019. godine definira pogon kao dio poduzeća te poduzeće kao sredstvo za djelovanje trgovačkog društva, samostalnu gospodarsku cjelinu preko koje trgovačko društvo obavlja svoju djelatnost, a potom uopće ne dovodi predmetnu definiciju u svezu sa odredbom članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a i konkretnim činjenicama u ovom parničnom postupku.

U tom smislu nije moguće razumjeti je li zauzeto pravno shvaćanje drugostupanjskog suda kako glede spornih Predugovora ne postoji razlog ništetnosti propisan odredbom čl.441.st.1.toč.10. ZTD-a, posljedica pogrešnog tumačenja pojma poduzeća, odnosno pogona kao njegovog dijela, koji pojam sud shvaća isključivo u organizacijskom smislu, a ne kao određenu gospodarsku djelatnost koju obavlja trgovačko društvo te koja

predstavlja cjeloviti poslovni pothvat društva usmjeren na ostvarenje dobiti, kako ga definira Vrhovni sud RH u odluci Revr-851/13 od 15. travnja 2015. godine.

Načelo jednakosti svih pred zakonom pruža jamstvo da će se zakoni u Republici Hrvatskoj na sve primjenjivati jednako. To pravo je u ovom slučaju povrijeđeno jer se osporavanom drugostupanjskom presudom od 29.10.2019. godine bez razboritih razloga odstupilo od stajališta suda zauzetog u prvostupanjskoj presudi od 09.03.2018. godine bez da se za to daju bilo kakvi razboriti razlozi te je mjerodavan propis grubo pogrešno shvaćen i primijenjen na štetu podnositelja ustavne tužbe.

Upravo navedeno ukazuje na ustavnopravnu specifičnost ovog slučaja obzirom da se predmetna odredba ZTD-a kojoj je primarna funkcija zaštita društva od prevelikih odnosno rizičnih investicija ne može tumačiti navođenjem paušalne definicije poduzeća i njegove sastavnice pogona iz odluke donesene u radnom sporu, a da se pritom zanemaruje organizacijski aspekt pojma poduzeća i pogona koji je Vrhovni sud Republike Hrvatske u predmetnoj odluci prezentirao uz određenje odredbe članka 133. Zakona o radu. Takvo postupanje posljedica je nerazumijevanja odnosne materije ali i nedopustivog izdvajanja dijelova rečenog određenja iz pravnog konteksta pri čemu se ogleda arbitrarno postupanje. Naime pozivanje na postojeće pravno shvaćanje a tumačenje na neki drugi neargumentirani način bez jasnog pravno utemeljenog pojašnjenja razloga načinjenom pravnom odmakom, dovodi do grube povrede Ustavom i Konvencijom zajamčenog prava na jednakost svih pred zakonom, dok predmetna odredba članka 441. stavka 1. točke 10. ZTD-a koja ima u vidu zaštitu članova društva od preuzimanja obveza od strane direktora koje prelaze jednu petinu temeljnog kapitala nije razrađena u sudskoj praksi.

## **2. Ustavno pravo na pravično suđenje iz članka 29. Ustava Republike Hrvatske**

(a) Drugostupanjski sud navodi da tužitelji nisu isticali činjenicu, niti su predlagali dokaz o tome da su temeljem predmetnih predugovora trebali steći prava ili stvari za neki svoj pogon. Prema načelu otvorenog pravosuđenja, sud je dužan biti aktivni činitelj upravljanja parnicom i odlučivanja te je suodgovoran za svestrano raspravljanje predmeta spora u funkciji učinkovite primjene prava stranaka na saslušanje u parničnom postupku, a koje pravo je implicitno sadržano i u članku 6. st. 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Sud ni u kojem trenutku u tijeku postupka ne daje tužiteljima do znanja da postoji potreba isticanja činjenica ili predlaganja određenih dokaza iz kojih proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva. Čak štoviše, prvostupanjski sud je usvojio tužbeni zahtjev tužitelja dok potom drugostupanjski sud uz posve nerazumljivo obrazloženje odbija tužbeni zahtjev kao neosnovan, zanemarujući iskaze saslušanih svjedoka i mnogobrojnu materijalnu dokumentaciju nalazeću u spisu. Drugostupanjski sud uopće ne daje obrazloženje iz kojih razloga preinačuje prvostupanjsku presudu i koje je pravno stajalište drugostupanjskog suda odnosno nejasno je da li drugostupanjski sud zaključuje da suglasnost skupštine treba samo za glavni ugovor ali ne i za predugovor ili da se (ne) radi o pogonu ili se (ne) radi o stjecanju prava kada se stječu članska prava (akvizicija drugog

društva) te kakva je pravna priroda predugovora po kojem je izvršeno plaćanje koje premašuje jednu petinu temeljnog kapitala društva. Ovakvo obrazloženje drugostupanjskog suda koje nije moguće razumjeti niti dovesti u vezu sa bilo kojim zakonskim propisom ili sudskom praksom svakako povređuje prava podnositelja ustavne tužbe na pravično suđenje i ostvarivanje sudske zaštite, **pri čemu je u svakom slučaju donošenjem drugostupanjske odluke kojom se preinačuje prvostupanjska presuda bez razboritih razloga onemogućen pristup sudu te je strankama u postupku uskraćeno pravo na podnošenje pravnog lijeka protiv takve odluke. Kada sud ne obrazloži svoju odluku odnosno preinači prvostupanjsku odluku a da parnična stranka protom nema mogućnosti ulaganja redovnih pravnih lijekova, u svakom slučaju uskraćeno je pravo na pravnu zaštitu odnosno uskraćen je pristup sudu.**

Kao što je već navedeno, odredbom članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a propisano je da je odluka skupštine društva uvjet valjanosti ugovora kojima društvo treba trajno steći stvari ili prava za neki svoj pogon za koje se plaća protuvrijednost koja je viša od vrijednosti petine temeljnog kapitala društva kao i o izmjeni takvih ugovora na teret društva, s time da se odluka o tome mora donijeti s većinom od tri četvrtine danih glasova.

Riječ je o primjeni načela o održavanju kapitala društva pa je kontrola nad time u prve dvije godine djelovanja društva dana organu koji čine članovi društva. Zakon propisuje poseban pravni režim zaštite društva u prve dvije godine nakon njegova upisa u sudski registar od mogućeg prikrivenog izvlačenja onoga što je u društvo bilo uneseno uplatom temeljnih uloga. Tako je u čl. 441. st. 1. t. 10. ZTD-a propisano da skupština odlučuje o sklapanju ugovora kojima društvo treba trajno steći stvari ili prava za neki svoj pogon za što se plaća protuvrijednost koja je viša od iznosa petine temeljnog kapitala društva kao i o izmjeni takvih ugovora na teret društva. Ona o tome donosi odluku većinom od tri četvrtine danih glasova. Društvenim se ugovorom ta većina ne bi mogla odrediti ni većom ni manjom. Zakon naime govori da se odluka mora donijeti tom većinom glasova. Ta odluka uvjet je za valjanost ugovora, pa se u toj mjeri ograničava i ovlast uprave za zastupanje društva. Zakonom je propisano da se odluka skupštine o tome traži i za valjanost ugovora koji se sklapaju po proteku tog roka, ali se omogućuje da se društvenim ugovorom taj pravni režim ukloni, no ne i za vrijeme prvih dviju godina trajanja društva (Jakša Barbić: "Pravo društava, Knjiga druga, Društva Kapitala", Organizator d.o.o. Zagreb, 2010, str. 71-72, str. 440.)

Dakle, u konkretnom slučaju radi se o odredbi kojoj svrha nije zaštita vjerovnika već zaštita članova društva od prevelikih i rizičnih investicija preuzetih od strane direktora na teret društva. Erik Mohorović je sklapanjem Predugovora od 03.12.2009. godine i Predugovora od 27.04.2010. godine zadužio prvotuzitelja i drugotuzitelja za iznos veći od 30 milijuna kuna bez znanja i bez pristanka članova društva čime je zapravo obvezao članove društva na zajam ili dokapitalizaciju (koja se u svakom slučaju provodi uz isključivo suglasnost članova društva) kako bi se stekla članska prava u drugom društvu odnosno kako bi prvotuzitelj i drugotuzitelj trajno stekli prava za svoj pogon odnosno za svoju posebnu



gospodarsku djelatnost koja se aktivira putem djelovanja zasebno kreiranog i akviziranog društva.

Takva odredba potpuno identičnog sadržaja sadržana je u članku 35. austrijskog GmbHG i razrađena u sudskoj praksi i pravnoj znanosti te se u austrijskom komentaru GmbHG navodi da se predmetna odredba primjenjuje i kod akvizicije poduzeća.

U hrvatskoj sudskoj praksi unatoč činjenici da predmetna odredba egzistira od 2004. godine, nema relevantne sudske prakse niti zauzetih shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Hrvatska pravna znanost definira poduzeće i pogon na sljedeći način: „Zakonodavac izričito ne određuje pojam poduzeća i pogona, no to ne znači i kako ga domaće pravo društava ne poznaje. Tako se ZTD na više mjesta koristi tim izrazima pri uređenju drugih instituta prava društava. **Iz toga proizlazi kako domaće pravo pojam poduzeća i pogona shvaća kao sredstvo kojim trgovačko društvo obavlja gospodarsku djelatnost.** Domaća pravna književnost tako određuje poduzeće kao organiziranu gospodarsku (pravnu) cjelinu koju čine objektivni, subjektivni i ustrojbeni sastojci, a putem kojeg nositelj poduzeća djeluje na tržištu. Drugim riječima, radi se o zajednici imovine i osoba te kapitala i rada kojom upravlja nositelj poduzeća radi ostvarenja njegova gospodarskog cilja“ (Jakšić, Petrović: Mogući pravci izmjena i dopuna hrvatskog prava društva).

Iz obrazloženja drugostupanjskog suda nije jasno pravno shvaćanje pojma i pravne funkcije poduzeća i pogona, a koje nerazumijevanje se sagleda u obrazloženja podnositelja ustavne tužbe iz točke 4.1. ove ustavne tužbe.

Prvotužitelj i drugotužitelj ističu da je iz Ugovora od 09.04.2009. godine vidljivo da je Projekt Županja dio koncepta EELD Cargo Systema pa se u svakom slučaju radi o pogonu prvotužitelja i drugotužitelja, dok se s druge strane ono što vrijedi za pogon vrijedi i za društvo u cjelinu pa su stoga sklapanjem Predugovora od 03.12.2009. godine i Predugovora od 27.04.2010. godine prvotužitelj i drugotužitelj stekli članska prava u drugom društvu odnosno isti su stekli prava za svoj pogon. Stoga je slijedom članka 441. stavak 1. točka 10. ZTD-a za odluka skupštine društva uvjet valjanost predmetnih Predugovora temeljem kojih je izvršeno plaćanje koje premašuje petinu temeljenog kapitala prvotužitelja i drugotužitelja kao i zbog potrebe pariteta forme (koju drugostupanjski sud ne analizira u svojoj odluci). Kako je međutim obrazloženje drugostupanjskog suda u cijelosti izostalo te je ostalo nejasno iz kojih razloga drugostupanjski sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja odnosno odstupa od stajališta suda iz prvostupanjske presude, predmetna drugostupanjska odluka je samovoljna i arbitrarna te je povrijeđeno pravo na pravično suđenje na štetu prvotužitelja i drugotužitelja.

(b) Prvotuzitelj i drugotuzitelj ističu kako je u konkretnom slučaju povrijeđeno i pravo na suđenje u razumnom roku.

Razumni rok suđenja predstavlja otvoreni standard. Riječ je o roku koji je maksimalan i čije prekoračenje dovodi do kršenja ljudskog prava. To nije optimalni ili idealni rok, koji, ovisno o okolnostima, može biti i mnogo kraći od razumnoga. Europski sud u svojoj praksi ne postavlja apsolutne granice trajanja, već razumnost trajanja postupaka ocjenjuje u svakom pojedinom slučaju, uzimajući u obzir nekoliko čimbenika: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva, postupanje nadležnih tijela, vrijednost zaštićenog dobra (tj. značenje za podnositelja zahtjeva - what was at stake for the applicant) i potrebu hitnosti postupanja te broj procesnih stadija kroz koje je predmet prolazio. Tako je prema jednoj novijoj analizi Sud, čak i ako se radilo o kompleksnim predmetima redovito utvrdio povredu ako je postupak trajao preko 5 godina za kaznene, odnosno 8 godina za građanske predmete (Uzelac: Pravo na pravično suđenje u građanskim predmetima: Nova praksa Europskog suda za ljudska praksa i njen utjecaj na hrvatsko pravo i praksu).

Tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena je 31.05.2011. godine, prvostupanijska presuda donesena je 09.03.2018. godine, drugostupanijska odluka donesena je 29.10.2019. godine dok je eventualni (podredno) **istaknuti zahtjev još uvijek predmet raspravljanja pred prvostupanijskim sudom**. Kako je prvostupanijska presuda u ovoj pravnoj stvari donesena gotovo 7 godina nakon utuženja, drugostupanijska presuda nakon 8 godina a odluka o eventualno istaknutom tužbenom zahtjevu nije donesena niti nakon proteka roka od 10 godina od utuženja, to je u konkretnom slučaju nedvojbeno došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(c) U obrazloženju prvostupanijske presude od 09.03.2018. godine prvostupanijski sud navodi da nije odlučivao o drugom eventualnom zahtjevu iz razloga što je prihvatio prvi od eventualno istaknutih zahtjeva. Mada drugostupanijski sud preinačuje prvostupanijsku presudu od 09.03.2018. godine na način da odbija tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, isti ne odlučuje o eventualno (podredno) istaknutom tužbenom zahtjevu već u obrazloženju drugostupanijske presude od 29.10.2019. godine navodi da će prvostupanijski sud u nastavku postupka sukladno odredbi članka 188. stavak 2. ZPP-a odlučiti o osnovanosti eventualno (podredno) istaknutog zahtjeva kao i zahtjevima za naknadu troška nastalih povodom raspravljanja o eventualno istaknutom tužbenom zahtjevu.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je u odluci poslovni broj Pž-7535/03 od 31.10.2006. godine zauzeo stav da je uspjeh stranke u postupku 100% kada se udovolji jednom od postavljenih tužbenih zahtjeva pa se prema tome odlučuje o troškovima postupka.

Ne vodeći računa o zauzetom stajalištu sudske prakse, drugostupanijski sud odlučuje o troškovima parničnog postupka kao da je tuženik uspio u sporu 100% te je naložio prvotuzitelju i drugotuzitelju da tuženiku naknade troškove parničnog postupka mada u

konkretnom slučaju nije odlučeno o eventualno istaknutom tužbenom zahtjevu. Kako je stoga drugostupanjski sud drugostupanjskom presudom od 29.10.2019. godine odstupio od ustaljene prakse i svom vlastitom obrazloženju gdje dio tužbenog zahtjeva vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, a sve na štetu podnositelja ustavne tužbe, to je u konkretnom slučaju došlo do povrede načela jednakosti svih pred zakonom.

### **3. Ustavno pravo na poduzetničku i tržišnu slobodu iz članka 49. Ustava Republike Hrvatske**

Navedenom odredbom jamči se jednaki pravni položaj svih poduzetnika na tržištu. Tom odredbom Ustava država zapravo ograničava samu sebe te se obvezuje da u odnosu na neke poduzetnike ili nekog poduzetnika neće donijeti takve propise koji će ga staviti u povoljniji položaj u odnosu na ostale glede okvira i uvjeta poslovanja ili da će nekim poduzetnicima svojim propisima dati inicijalnu prednost, bilo da njima postavlja manje zahtjeve u poslovanju bilo da neke izravno privilegira (Kušan, Petrović: Ustavna jamstva i gospodarski ustroj Republike Hrvatske (o poduzetničkoj i tržišnoj slobodi i pravu vlasništva).

Drugostupanjski sud tumači odredbu članka 441. st. 1. toč. 10. ZTD-a na način da se krši navedeno ustavno pravo jer se dovodi u pitanje pravo svakog trgovačkog društva na organizaciju poslovanja putem pogona i njegovo djelovanje na tržištu. S obzirom na izostanak zakonske definicije poduzeća i pogona, tumačenje sudske prakse ne može ići na način da stavlja u nejednak položaj pojedine pravne subjekte i njihove članove društva u odnosu na druge prave subjekte istog tržišta.

**5. Obzirom da iz svega prije navedenog proizlazi da su ustavna prava podnositelja ustavne tužbe grubo povrijeđena, predlaže se Ustavnom sudu Republike Hrvatske da ukine presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2934/2018-4 od 29. listopada 2019. godine te predmet vrati na ponovni postupak.**

U Varaždinu, 18. siječnja 2020. godine

Podnositelji ustavne tužbe  
zastupani po punomoćnici:

MIHALIĆ & PIKIJÁ d.o.o.  
Odvjetničko društvo  
Law Firm  
Zagreb